

2016 ROK
HENRYKA SIENKIEWICZA

MUZEUM HENRYKA SIENKIEWICZA
W WOLI OKRZEJSKIEJ

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 18 grudnia 2015 r.

w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza

Dnia 15 listopada 1916 r. zmarł Henryk Sienkiewicz, którego dzieła są istotną częścią dziedzictwa kulturowego narodu. W czasach zniewolenia pisał dla pokrzepienia serc, a Jego książki zbłądziły pod strzechy. Kolejne odcinki powieści Sienkiewicza publikowane w czasopiśmie gromadziły na wspólnej lekturze przedstawicieli wszystkich stanów. Wpływ języka Sienkiewicza na współczesną polszczyznę trudny jest do przecenienia, a Jego książki od chwili publikacji na zawsze weszły do podstawowego kanonu literatury polskiej. Poprzez swoją twórczość, publicystykę i działalność społeczną Henryk Sienkiewicz budził świadomość narodową, uczył dumy z polskości, umiłowania ojczyzny i zdolności do poświęceń. Był i jest ambasadorem polskości, m.in. za sprawą niosącej uniwersalne wartości powieści „Quo vadis”, która dziś, w chwili zderzenia cywilizacji, zyskuje dodatkowe, współczesne znaczenie.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza, by w setną rocznicę śmierci oddać należny hold temu Wielkiemu Polakowi i przyczynić się do popularyzacji Jego twórczości oraz idei zawartych w Jego książkach – przede wszystkim patriotyzmu i przywiązania do tradycyjnych wartości.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się do organów państwa i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, by w swojej działalności w roku 2016 uwzględniły potrzebę popularyzacji twórczości Henryka Sienkiewicza.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI

GENEZA USTANOWIENIA ROKU HENRYKA SIENKIEWICZA 2016

W roku 2016 przypada 170 rocznica urodzin polskiego Noblisty - Henryka Sienkiewicza, 100 rocznica jego śmierci, 120 rocznica ukazania się drukiem jego najpoczytniejszej powieści pt. „Quo Vadis”. W tymże roku przypada także 50 rocznica powstania muzeum pisarza w miejscu jego urodzenia - Woli Okrzejskiej.

W obliczu tak doniosłych jubileuszy „Wielkiego Syna Ziemi Łukowskiej” i Wybitnego Polaka o sławie światowej, rok 2016 ogłoszony został jednomyślnie przez Senat i Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Rokiem Henryka Sienkiewicza.

Z inicjatywą ogólnopolskiego uczczenia sienkiewiczowskich jubileuszy roku 2016 występowały od lat kilku środowiska naukowców, muzealników i samorządowców. W trakcie XXI Ogólnopolskiego Zlotu Szkół Sienkiewiczowskich w Gnieźnie w maju 2013 r. wieloletni dyrektor Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej Pan Antoni Cybulski zwrócił się z następującym apelem do młodzieży:

Kochani uczestnicy zlotu! Za 3 lata czekają nas doniosłe sienkiewiczowskie uroczystości. (...) Czy nie byłoby więc wskazane, żeby już dzisiaj uczestnicy zlotu podjęli decyzję o ogłoszeniu przez sejm roku 2016 Rokiem Sienkiewicza? Proszę, przemyślcie, napiszcie kilka słów deklarując swoje poparcie (...)

Uczestnicy zlotu złożyli stosowny wniosek do Marszałków Sejmu i Senatu RP. W inicjatywę tą włączyły się następnie władze Powiatu Łukowskiego podejmując w dniu 21.08.2013 r. stosowną uchwałę. Rok Sienkiewiczowski poparł Sejmik Województwa Lubelskiego oraz szereg organizacji politycznych i społecznych. Listy poparcia podpisała rodzina Henryka Sienkiewicza, aktorzy i reżyserzy kina polskiego, ludzie kultury. W dniu 18.12.2015 r. Senat RP podjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza, podobną decyzję podjął Sejm RP na posiedzeniu dnia 22.12.2015 r.

2016 ROK
HENRYKA SIENKIEWICZA

HENRYK SIENKIEWICZ (1846- 1916)

Henryk Sienkiewicz to jeden z najwybitniejszych, a także jeden z najpopularniejszych pisarzy polskich. Urodził się 5 maja 1846 r. w Woli Okrzejskiej, gdzie spędził swoje najmłodsze lata.

Pochodził ze zubożałej rodziny szlacheckiej o tradycjach humanistycznych ze strony matki Stefanii Cieciszowskiej, a wojskowych ze strony ojca Józefa Sienkiewicza. W roku 1858 przyszły pisarz rozpoczął naukę w gimnazjum realnym w Warszawie, które mieściło się w Pałacu Kazimierzowskim, a następnie studiował w Szkole Głównej, przerwał jednak naukę nie złożyłwszy egzaminów końcowych.

W latach 1872-1887 pracował jako reporter i felietonista w prasie warszawskiej. Jako korespondent Gazety Polskiej w latach 1876-1878 przebywał w Ameryce Północnej, a w okresie późniejszym wiele podróżował po Europie.

Był jednym z nielicznych, który odbył egzotyczną podróż do Afryki (1890-1891), skrupulatnie opisując przeżycia i spostrzeżenia z czarnego lądu w listach przesyłanych do Polski i drukowanych w czasopiśmie „Słowo”.

W twórczości nowelistycznej poruszał problemy społeczno-obyczajowe, ale prawdziwą sławę przyniosły Sienkiewiczowi wielkie powieści historyczne. Pisał również powieści współczesne i utwory dla młodzieży (W pustyni i w puszczy). W roku 1900 z okazji 25-lecia pracy literackiej społeczeństwo polskie ofiarowało pisarzowi majątek ziemski w Oblęgorku pod Kielcami.

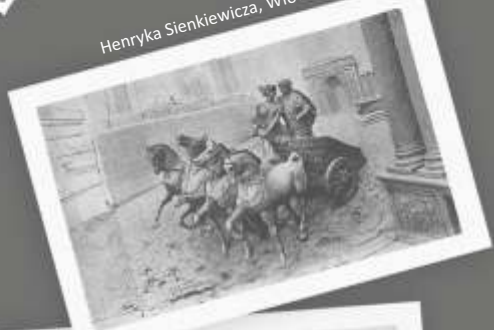
Rosnąca sława Henryka Sienkiewicza, nie tylko w zniewolonym przez zaborców kraju ale także poza jego granicami, wyrażająca się przekładami dzieł na kilkadziesiąt języków świata, ukoronowana została 1905 roku literacką Nagrodą Nobla „w uznaniu jego wielkich zasług jako pisarza epickiego”. Nagroda przyznana została za całokształt twórczości.

Henryk Sienkiewicz wspierał swoim autorytetem akcje patriotyczne, żywo interesował go kwestie społeczne i charytatywne. Protestował przeciwko prześladowaniom dzieci polskich we Wrześni, ufundował stypendium im. Marii Sienkiewiczowej, z którego korzystali m.in. M. Konopnicka i S. Wyspiański. W czasie I wojny światowej wyjechał do Szwajcarii, gdzie zorganizował m.in. z I. Paderewskim Komitet Generalny Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce. Zmarł w Vevey 15 listopada 1916 roku.

WAŻNIEJSZE UTWORY:

- 1879 – Janko Muzykant – nowela
- 1881 – Latarnik – nowela
- 1884 – Ogniem i mieczem – powieść historyczna, Sabotażowa bajka – nowela.
- 1886 – Potop – powieść historyczna.
- 1887 – Pan Wołodyjowski – powieść historyczna.
- 1895 – Rodzina Połanieckich – powieść współczesna.
- 1896 – Quo Vadis – powieść historyczna, Na jasnym brzegu – nowela.
- 1900 – Krzyżacy – powieść historyczna.
- 1911 – W pustyni i w puszczy – powieść dla młodzieży.

Ilustracje do "Quo Vadis"
Henryka Sienkiewicza, Włochy, pocz. XX w.

QUO VADIS
Powieść i sceny historyczne
HENRYK SIENKIEWICZ

■ 170 ROCZNICA URODZIN HENRYKA SIENKIEWICZA

Henryk Sienkiewicz urodził się dnia 5 maja 1846 roku w Woli Okrzejskiej, w majątku należącym do swej babki Felicjanny Cieciszowskiej, a następnie wuja Adama Cieciszowskiego. Na chrzcie świętym w kościele w Okrzei, ufundowanym przez prababkę Teresę z Lelewelów Cieciszowską, otrzymał imiona Henryk Adam Aleksander Pius. Ojciec przyszłego pisarza Józef Sienkiewicz pochodził z Grotek koło Radomia. Najmłodsze lata przyszły Noblista, spędzał w Woli Okrzejskiej, Grabowcach Górnych koło Ułęża, Burcu i Wężyczynie. Pisarz wielokrotnie wspominał dzieciństwo spędzone na wsi, zamieszczając w swej twórczości krajobrazy, zwyczaje i historie zapamiętane z rodzinnych stron.

Oficyna dworska w Woli Okrzejskiej, 1929 r.

■ 100 ROCZNICA ŚMIERCI NOBLISTY

Henryk Sienkiewicz w ostatnich godzinach swojego życia z bólem i żalem stwierdził:

„Ja już niepodległej Polski nie zobaczę.”

Zmarł 15 listopada 1916 r. w Vevey w Szwajcarii, w czasie gdy na ziemiach polskich toczyła się pierwsza wojna światowa. Zwłoki pisarza do kraju zostały sprowadzone dopiero po zakończeniu zawieruchy wojennej. Dnia 24 października 1924 r. spoczęły w Archikatedrze św. Jana w Warszawie. Wolna Polska przygarnęła jednego ze swych wiernych i oddanych synów, a społeczeństwo oddało należny hołd nie tylko największemu polskiemu pisarzowi, ale wybitnemu patriocie, który swe życie, twórczość i działalność publiczną poświęcił bez reszty i z pełną świadomością sprawie narodowej.

Sprowadzenie prochów H. Sienkiewicza do Ojczyzny, 1924 r.

■ 120 ROCZNICA WYDANIA „QUO VADIS” HENRYKA SIENKIEWICZA

Arcydzieło Henryka Sienkiewicza Quo Vadis nie starzeje się zachowując wieczną młodość w swej nieśmiertelności. Quo Vadis zostało przetłumaczone na kilkadziesiąt języków podbijając nawet czytelników z niechrześcijańskiego świata i budząc zachwyt w krajach arabskich oraz Japonii. Po raz pierwszy odcinkowe wydanie „Quo Vadis” ukazywało się w prasie: „Gazecie Polskiej”, „Czasie” i „Dzienniku Poznańskim” w roku 1895 r. równocześnie w trzech zaborach. Wydanie książkowe w roku 1896.

Pierwszy odcinek "Quo Vadis",
Dziennik Poznański, nr 73, 29 marca 1895 r.

■ 130 ROCZNICA WYDANIA „POTOPU”

Powieść pierwotnie ukazywała się w latach 1884–1886 w dzienniku krakowskim „Czas”, warszawskim „Słowie” i „Kurierze Poznańskim”. Pierwsze wydanie książkowe ukazało się w 1886 w Warszawie. Henryk Sienkiewicz powieść historyczną cenił bardzo wysoko za jej walory dydaktyczne i ideowe, za budzenie patriotyzmu i pielęgnowanie tradycji. Podczas pracy nad „Trylogią” przeprowadził gruntowne studia historyczne, a genezę powieści znajdował w "rozczytywaniu się w kronikach i pamiętnikach epoki, którą odczuwałem artystycznie mocniej niż inne okresy dziejów".

Juliusz Kossak,
„Zagłoba z małymi Skrzetuskimi”, 1885 r.

■ 50 ROCZNICA POWSTANIA MUZEUM HENRYKA SIENKIEWICZA W WOLI OKRZEJSKIEJ

Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej utworzone zostało w 1966 r. w oficynie dworskiej utworzone zostało w 1966 r. w oficynie dworskiej, w której dnia 5 maja 1846 r. przyszedł na świat przyszły Noblista. XIX wieczne założenie dworskie składało się niegdyś z dwóch równoległe ustawionych do siebie budynków o podobnej bryle architektonicznej i rozmiarach. Otoczone było pięknym parkiem krajobrazowym w stylu angielskim, z którego drzewostan możemy podziwiać do dnia dzisiejszego. Z dawnego zespołu architektonicznego po II wojnie światowej i późniejszej dewastacji do dziś przetrwała oficyna dworska, odremontowana od podstaw w latach 1965-1966.

Muzeum biograficzne Henryka Sienkiewicza otwarte zostało w 120. rocznicę urodzin pisarza. Posiada bogaty zbiór fotografii rodzinnych, osobistych pamiątek po pisarzu jak również unikalny księgozbiór zawierający pierwsze wydania dzieł Henryka Sienkiewicza. Ponadto Muzeum kolekcjonuje wydania krajowe i obcojęzyczne twórczości pisarza z całego świata. Imponujący jest zbiór rekwizytów z ekranizacji filmowych dzieł Noblisty, numizmatycznych jak również kolekcja XIX-wiecznych mebli. Wystawa stała Muzeum prezentowana jest na przestrzeni 6 sal ekspozycyjnych. Ukazuje tradycje rodzinne i związki Henryka Sienkiewicza z Lubelszczyzną, twórczość pisarza, liczne dzieła malarskie, rysunki, grafiki, rzeźby ludowe.

Otwarcie Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej, 1966 r.

Muzeum jest organizatorem oraz współorganizatorem wielu imprez kulturalnych, sesji naukowych poświęconych życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza, konkursów o zasięgu ogólnopolskim, zlotów harcerskich. Utrzymuje kontakty ze szkołami noszącymi imię Henryka Sienkiewicza, organizując coroczne Ogólnopolskie Złoty Szkół Sienkiewiczowskich.

KALENDARZ IMPREZ JUBILEUSZOWYCH

WYDARZENIE	MIEJSCE	DATA
<i>Koncert inaugurujący obchody roku sienkiewiczowskiego na Ziemi Łukowskiej</i>	Łukowski Ośrodek Kultury	13.03.2016 r.
<i>Otwarcie wystawy czasowej: "Najpiękniejsze sienkiewiczowskie pocztówki"</i>	Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej	7.05.2016 r.
<i>170 Rocznica urodzin Henryka Sienkiewicza</i>	Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej	7.05.2016 r.
<i>Ustanowienie rekordu Guinnessa we wspólnym czytaniu dzieł Sienkiewicza- największa ilość osób w Polsce</i>	Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej	7.05.2016 r.
<i>XXIV Ogólnopolski Złot Szkół Sienkiewiczowskich</i>	Zespół Placówek Oświatowych i Pałacyk Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku	20-22.05.2016 r.
<i>Ogólnopolskie Spotkanie Krótkofalowców "Quo Vadis 2016"</i>	Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej	19.06.2016 r.
<i>Odsłonięcie pomnika "Ławeczka Henryka Sienkiewicza"</i>	Teren miasta Łuków	czerwiec 2016 r.
<i>Rowerowy Rajd Gwiazdzisty do miejsca urodzin Henryka Sienkiewicza</i>	Gminy Powiatu Łukowskiego	10.07.2016 r.
<i>Otwarcie wystawy czasowej: Quo Vadis - u źródeł chrześcijaństwa</i>	Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej	Lipiec 2016 r.
<i>II Festiwal kultury Sienkiewiczowskiej. Narodowe czytanie Quo Vadis</i>	Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej	3.09.2016 r.

<i>Odsłonięcie pamiątkowej tablicy w Wodoktach, uwiecznionych w Potopie Henryka Sienkiewicza, nadanie imienia pisarza bibliotece w Wodoktach. (Litwa)</i>	Wodokty na Litwie	18-22.09.2016 r.
<i>Jubileusz 50 - lecia Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej</i>	Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej	16.10.2016 r.
<i>Wieczornica z okazji 100- rocznicy śmierci H. Sienkiewicza oraz odsłonięcie pamiątkowej tablicy poświęconej sprowadzeniu prochów Henryka Sienkiewicza do kraju</i>	Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej	13.11.2016 r.

Stacja HF2016HS

Lubelski Oddział Terenowy Polskiego Związku Krótkofalowców, Towarzystwo Przyrodniczo - Historyczne "ORLIK" i Muzeum Henryka Sienkiewicza uruchomiło specjalną stację krótkofalową HF2016HS informującą odbiorców z całego świata o jubileuszowych rocznicach roku 2016. W związku z powyższym w sierpniu 2016 roku w parku przy Muzeum w Woli Okrzejskiej planowana jest Radiowa Noc.

Moneta okolicznościowa

Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej planuje wybić w Mennicy Polskiej w Warszawie monetę okolicznościową upamiętniającą Rok Henryka Sienkiewicza 2016 oraz jubileusz 50-lecia muzeum. Moneta bita w srebrze (o wadze 1 uncji, próbie 999) i złocie (1/4 uncji, próba 999). Instytucje oraz osoby prywatnie zainteresowane pomocą w wydaniu monety lub jej ewentualnym zakupem proszone są o kontakt z dyrektorem muzeum.

Symfonia "Janko Muzykant"

Projekt muzyczny, autorstwa Pana Marcina Jóźwika z Kozienic. Symfonia pt. "Janko Muzykant" składa się z pięciu części skomponowanych jako odrębne gatunki muzyczne. Jest wśród nich polonez, mazurek i blues. Symfonia powstała z inspiracji nowelą Henryka Sienkiewicza oraz rodzinnymi stronami pisarza. Utwór odznacza się różnorodnością brzmienia i tempa odzwierciedlając literacką treść noweli. Symfonia wzbogacona jest partią chórową uzupełniającą całość kompozycji.

